

Warszawa, dnia 4 listopada 2014 r.

992600/035/354/2014/2

**Pan
Krzysztof Baszczyński
Wiceprezes Zarządu Głównego
Związku Nauczycielstwa Polskiego
ul. Smulikowskiego 6/8
00-389 Warszawa**

Szanowny Panie Prezencie,

W odpowiedzi na Pana prośbę (znak pisma ZPE/079/65/LD/14), dotyczącą wyjaśnienia wątpliwości odnośnie wysokości przyszłych świadczeń emerytalnych osób pobierających nauczycielskie świadczenia kompensacyjne, uprzejmie przekazuję następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 22 maja 2009 r. o nauczycielskich świadczeniach kompensacyjnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 97, poz. 800 ze zm.) - nauczycielskie świadczenie kompensacyjne obliczane jest poprzez podzielenie podstawy obliczenia emerytury, ustalonej zgodnie z art. 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (zwanej dalej ustawą emerytalną), przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku 60 lat, przyjęte według tablicy średniego dalszego trwania życia, obowiązującej w dniu zgłoszenia wniosku o przyznanie tego świadczenia.

Na podstawie obliczenia emerytury, ustalonej zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej - dla celów ustalenia wysokości nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego - składa się:

- kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego w ZUS do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata świadczenia kompensacyjnego, oraz
- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego.

Jeżeli ubezpieczony jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego, przy ustalaniu podstawy obliczenia emerytury - dla celów ustalenia wysokości nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego - składki na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowane na jego koncie w ZUS, zwiększa się przez pomnożenie wskaźnikiem korygującym 19,52/12,22.

Przepis art. 5 ust. 3 powołanej ustawy z dnia 22 maja 2009 r. przewiduje, iż obliczona w powyższy sposób kwota nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie może być niższa niż gwarantowana w ustawie emerytalnej kwota najniższej emerytury.

Tablice trwania życia - uwzględniające średnie dalsze trwanie życia, wspólne dla kobiet i mężczyzn, wyrażone w miesiącach dla wieku ubezpieczonego - ogłasza corocznie Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w Monitorze Polskim, w formie komunikatu. Tablice te stanowią podstawę do obliczenia świadczeń ustalanych na wnioski zgłoszone od 1 kwietnia do 31 marca następnego roku kalendarzowego. W przypadku zgłoszenia przed dniem 1 kwietnia wniosku o świadczenie przez osobę, która wiek emerytalny osiągnie po dniu 31 marca - do ustalenia średniego dalszego trwania życia stosuje się tablice obowiązujące od dnia 1 kwietnia.

Świadczenia, o których mowa wyżej, podlegają waloryzacji na zasadach i w terminach przewidzianych dla emerytur.

Należy zauważyć, iż prawo do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego ma charakter okresowy i - co do zasady - ustaje z dniem poprzedzającym osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego, zróżnicowanego dla kobiet i mężczyzn w zależności od daty urodzenia (określonego odpowiednio w art. 24 ust. 1a i 1b ustawy emerytalnej).

W przypadku, gdy osoba uprawniona do nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, jeszcze przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, nabędzie prawo do emerytury, ustalonej decyzją organu rentowego lub innego organu emerytalno-rentowego, określonego w odrębnych przepisach (np. do wcześniejszej emerytury), prawo do ww. świadczenia ustanie z dniem poprzedzającym dzień nabycia prawa do emerytury.

Z uwagi na powyższe osobie ubiegającej się o emeryturę na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej, która pobierała nauczycielskie świadczenie kompensacyjne, wysokość tej emerytury obliczana jest na nowo zgodnie z art. 26 ustawy emerytalnej. W myśl tego przepisu - emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi, w jakim ubezpieczony przechodzi na emeryturę.

Na podstawę obliczenia emerytury z art. 24 ustawy emerytalnej składa się kwota:

- zwaloryzowanych składek na ubezpieczenie emerytalne, zewidencjonowanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury,
- zwaloryzowanego kapitału początkowego, oraz
- środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.).

Kwot zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa wyżej, nie uwzględnia się przy ustalaniu wysokości emerytury, o której mowa w art. 184 ustawy emerytalnej, oraz przy ustalaniu emerytury zgodnie z art. 183 tej ustawy. Powyższe kwoty nie są również uwzględniane, gdy ubezpieczony złożył wniosek o okresową emeryturę kapitałową i spełnia warunki ustawowe do ustalenia prawa do tej emerytury.

Pragnę wyjaśnić, iż wypłata nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego nie będzie miała wpływu na wysokość emerytury, przyznanej na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej. Przepis art. 25 ust. 1b tej ustawy wśród świadczeń, o które pomniejsza się podstawę obliczenia emerytury z art. 24 ustawy, nie wymienia bowiem nauczycielskich świadczeń kompensacyjnych. W przepisie tym zostały natomiast wskazane, m.in., emerytury pobrane na podstawie:

- art. 46 w zw. z art. 32 ustawy emerytalnej,
- art. 184 w zw. z art. 32 ww. ustawy,
- art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014 r., poz. 191).

Przykład:

Ubezpieczona, ur. 15 kwietnia 1954 r., wniosek o nauczycielskie świadczenie kompensacyjne złożyła w dniu 20 maja 2010 r. Do obliczenia wysokości tego świadczenia zastosowano średnie dalsze trwanie życia dla osoby w wieku 60 lat, według tablicy obowiązującej od 1 kwietnia 2010 r., wynoszące 247 lat i 5 miesięcy.

W dniu 10 października 2014 r. ubezpieczona zgłosiła wniosek o emeryturę na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej. Wiek emerytalny dla tej osoby wynosi 60 lat i 6 miesięcy, a zatem prawo do emerytury nabędzie ona z dniem 15 października 2014 r. Przy obliczaniu wysokości emerytury

z art. 24 ww. ustawy przyjęte zostanie średnie dalsze trwanie życia z miesiąca osiągnięcia wieku emerytalnego przez zainteresowaną, wynoszące 252 miesiące – zgodnie z tablicą trwania życia obowiązującą od 1 kwietnia 2014 r.

Przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie przewidują gwarancji polegającej na tym, że emerytura przyznana po wcześniej pobieranym nauczycielskim świadczeniu kompensacyjnym nie może być niższa niż to świadczenie.

2 y
powołaniu em
z up. Prezesa Zakładu
CZŁONEK ZARZĄDU
Elzbieta Łopacińska